

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)		رشته: ریاضی - تجربی		ساعت شروع: ۸ صبح		مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	
نام و نام خانوادگی:		سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۶ / ۰۶ / ۹۴		تعداد صفحه: ۳ صفحه	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۴		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir					
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)						
الف) معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره)							
	معنی ابیات و عبارات زیر را به نثر ساده و روان بنویسید.						
۱	۰/۲۵	نمی دانم چرا مدام توی چشمان بودند.					
۲	۰/۲۵	این مرد بزرگ، قلم در نهاد.					
۳	۰/۲۵	زه آب دیدگان بگشاد.					
۴	۰/۲۵	اسلام، نوروز را جلای بیشتر داد.					
۵	۰/۱۵	شکسته شد آن تیغ های گران					
۶	۰/۱۵	تصمیم گرفت با راهبی رای زند.					
۷	۰/۱۵	تو از حوالی اقلیم هرکجا آباد					
۸	۰/۱۷۵	گر نبندی زین سخن تو حلق را آتشی آید بسوزد خلق را					
۹	۰/۱۷۵	ابلیس را چون در دل آدم بار ندادند و دست رد به رویش باز نهادند، مردود همه جهان گشت.					
۱۰	۱	درختان را قبای سبز ورق در برگرفته و اطفال شاخ را کلاه شکوفه بر سر نهاد.					
۱۱	۱	دست هوا به رشته جان بر، گره زده ست نزد گره گشای هوا می فرستمت					
ب) معنی واژگان (۲ نمره)							
	معنی واژگان مشخص شده را در ابیات و عبارات زیر بنویسید.						
۱۲	۰/۲۵	به امر <u>مطاع</u> اعلی حضرت گردن نمی گذاره.					
۱۳	۰/۲۵	موضوع، مستلزم اندیشه است.					
۱۴	۰/۲۵	پا در رکاب <u>راهوار</u> خویش دارند					
۱۵	۰/۲۵	زمان <u>فره</u> جوانی را می بزمرد					
۱۶	۰/۲۵	بی تو اگر سرخ بود از اثر <u>غازه</u> شود					
۱۷	۰/۲۵	با تنهایی این کوه <u>مراوده</u> می کند.					
۱۸	۰/۲۵	زین و برگ را بر گرده <u>کپرها</u> و <u>گرندها</u> نهادند.					
۱۹	۰/۲۵	که به ایما کنند گاه اظهار					
پ) خود آزمایی (۳ نمره)							
۲۰	با توجه به عبارت زیر، به پرسش ها پاسخ دهید. « بعید از ما قدرت مداران هفت خطه که تو این بازی قهر و آشتی کوتاه بباییم. امروز تو این مملکت، امر، امر ماست. مجلس و عدلیه و دولت تعارفه.»						
۰/۲۵	الف) عبارت بالا بیانگر کدام ویژگی رضاخان است؟						
۰/۲۵	ب) منظور از « هفت خطه » چیست؟						
۲۱	۰/۱۵	با توجه به عبارت زیر، دلیل خودداری قاضی <u>بُست</u> از پذیرش هدایا چه بود؟ قاضی گفت: « خواجه با امیر محمود به غزوها بوده است و من نبوده ام و بر من پوشیده است که آن غزوها بر طریق سنت مصطفی هست یا نه. من این نپذیرم و در عهده این نشوم.»					
« ادامه سؤالات در صفحه دوم »							

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)	رشته: ریاضی - تجربی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۶ / ۰۶ / ۹۴	تعداد صفحه: ۳ صفحه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۴		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	بارم
۲۲	با توجه به عبارت زیر، هدف بیهقی از آوردن حکایت های مناسب در خلال تاریخ چیست؟ « مردی کتاب خوانده چون بیهقی، با قدرتی که در نویسندگی دارد، دریافته است که آوردن حکایات در خلال تاریخ، نشاط و رغبت خوانندگان را خواهد افزود. به علاوه، این کار عبث نیست و نکته یابی های او سبب خواهد شد تا خفتگان بیدار شوند.»	۰/۱۵
۲۳	در بیت « یعنی کلیم آهنگ جان سامری کرد / ای یاوران باید ولی را یاوری کرد»، مقصود از « آهنگ جان سامری کرد» چیست؟	۰/۲۵
۲۴	در بیت « راز، نهان دار و خُمش ور خمشی تلخ بود / آنچه جگرسوزه بود باز جگرسازه شود»، مفهوم کنایی « جگرسوزه» چیست؟	۰/۲۵
۲۵	بیت زیر بر کدام باور پیشینیان تأکید دارد؟ « بسیار منی کرد و ز تقدیر نترسید بنگر که ازین چرخ جفاییشه چه برخاست»	۰/۲۵
۲۶	در بیت « کسی که نقطه آغاز هر چه پرواز است / تویی که در سفر عشق خط پایانی» مرجع ضمیر « کسی» و « تو» کیست؟	۰/۲۵
۲۷	با توجه به رباعی زیر، شاعر، « دل» را محصول چه چیزی می داند؟ « از شبنم عشق خاک آدم گل شد سرنشتر عشق بر رگ روح زدند صد فتنه و شور در جهان حاصل شد یک قطره فرو چکید و نامش دل شد»	۰/۱۵
ت (درک مطلب (۴ نمره)		
۲۸	منظور از واژه « طره» در بیت زیر چیست؟ « مه طاسکِ گردنِ سمندت شب طره پرچم سیاهت»	۰/۱۵
۲۹	در عبارت « در راه، امیر بر چند تن بگذشت که اسبان می کشیدند و می گریستند؛ دلش بیچید و گفت: سخت تباه شده است حال این لشکر».	
	الف) « اسبان می کشیدند»، بیانگر چه حالتی است؟	۰/۲۵
	ب) « دلش بیچید» کنایه از چیست؟	۰/۲۵
۳۰	مفهوم مشترک اشعار زیر را بنویسید. الف) هر که در این بزم مقرب تر است جام بلا بیشترش می دهند ب) خدا به انسان می گوید: « شفایت می دهم / از این رو که آسیبت می رسانم / دوستت دارم / از این رو که مکافات می کنم.»	۰/۱۵
۳۱	مفهوم مصراع اول بیت « عاقبت از خامی خود سوخته / رهروی کبک نیاموخته» چیست؟	۰/۱۵
۳۲	در بیت زیر مقصود از « صفای صحبت آینه دیده» چیست؟ « مردی صفای صحبت آینه دیده از روزن شب، شوکت دیرینه دیده»	۰/۱۵
۳۳	در بیت « تا به جایی رساندت که یکی / از جهان و جهانیان بینی» به کدام اصل مهم عرفانی اشاره شده است؟	۰/۱۵
۳۴	با توجه به بیت: « تو برای وصل کردن آمدی / نی برای فصل کردن آمدی» رسالت کلی پیامبران چیست؟	۰/۱۵
۳۵	چرا نویسندگان در عبارت زیر ابلیس را اعرور [یک چشم] می داند؟ « هر چند ملایکه در آدم تفرس می کردند، نمی دانستند که این چه مجموعه ای است تا ابلیس پرتلبیس یک باری گرد او طواف می کرد و بدان یک چشم، اعرورانه بدو درمی نگریست.»	۰/۱۵
« ادامه سؤالات در صفحه سوم»		

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)	رشته: ریاضی - تجربی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۶ / ۰۶ / ۹۴	تعداد صفحه: ۳ صفحه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۴			
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir			

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	بارم
------	-------------------------	------

ث) دانش‌های ادبی (۳ نمره)

۲۶	هریک از آثار ستون «الف» با کدام یک از موارد ستون «ب» مرتبط است؟ (در ستون «ب» دو مورد اضافی است).	۰/۷۵										
<table border="1"> <thead> <tr> <th>الف</th> <th>ب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف) کلیدر</td> <td>۱- نثر عرفانی</td> </tr> <tr> <td rowspan="3">ب) کشف المحجوب</td> <td>۲- حسب حال</td> </tr> <tr> <td>۳- رمان</td> </tr> <tr> <td>۴- غزلواره</td> </tr> <tr> <td>ج) هملت</td> <td>۵- نمایش نامه</td> </tr> </tbody> </table>			الف	ب	الف) کلیدر	۱- نثر عرفانی	ب) کشف المحجوب	۲- حسب حال	۳- رمان	۴- غزلواره	ج) هملت	۵- نمایش نامه
الف	ب											
الف) کلیدر	۱- نثر عرفانی											
ب) کشف المحجوب	۲- حسب حال											
	۳- رمان											
	۴- غزلواره											
ج) هملت	۵- نمایش نامه											
۳۷	نام پدیدآورندگان هر یک از آثار زیر را بنویسید.	۰/۵										
۳۸	الف) چوب به دست های وززیل ب) ماه نو و مرغان آواره	۰/۵										
۳۹	مصرع دوم بیت زیر کنایه از چیست؟ «نبرم از تو امید، ای نگارین که تا از من نبرد جان شیرین»	۰/۲۵										
۴۰	فکر اصلی و مسلط بر هر اثر چیست؟ الف) هسته ب) لحن ج) درون مایه د) طرح داستان	۰/۲۵										
۴۱	کدام یک از موارد زیر نادرست است؟ الف) عطار نیشابوری از شاعران و عارفان بزرگ قرن ششم منطق الطیر را به شعر و تذکره الاولیا را به نثر نوشت. ب) عطار نیشابوری از شاعران و عارفان بزرگ قرن ششم منطق الطیر را به نثر و تذکره الاولیا را به شعر نوشت. آرایه مشترک مصرع‌های دوم ابیات زیر را بنویسید.	۰/۲۵										
۴۲	الف) کنار نام تو لنگر گرفت کشتی عشق ب) به پاس یک دل ابری، دو چشم بارانی	۰/۲۵										
۴۳	«لحن» در عبارت «دلم گرفت و از ترقی عدلیه چشم پوشیدم و به دنبال ترقی‌های دیگر به راه افتادم.» چگونه است؟ نام قالب شعری زیر چیست؟ «شعری که از چند بخش تشکیل می‌شود؛ هر بخش دارای قافیۀ جداگانه است و بیتی که در میان بندها قرار می‌گیرد و عیناً تکرار می‌شود، بندها را به هم پیوند می‌دهد.»	۰/۲۵										

ج) حفظ شعر (۲ نمره)

۴۴	کدام گزینه درست است؟ «خیمه ..... مزن بر در این کهنه رباط الف) لطف - کلامش ب) عذر - زبانش ج) مهر - صفایش د) آنس - اساسش که ..... همه بی‌موقع و بی‌بنیاد است»	۰/۵
۴۵	واژگان به هم ریخته رو به رو، مصرعی از یک بیت است؛ آن‌ها را مرتب کنید. «بر آسایم، حجاب، تا، زین، ظلمانی، دمی»	۰/۵
۴۶	در جاهای خالی واژه‌های مناسب بنویسید. ای صبح ..... جانم به طاقت آمد از بس که دیر ماندی چون شام	۰/۵
۴۷	کدام یک از گزینه‌ها، مصرع اول بیت زیر است؟ ..... مستحق بودم و اینها به زکاتم دادند الف) هاتف آن روز به من مژده این دولت داد ب) من اگر کامروا گشتم و خوشدل چه عجب	۰/۵
۲۰	جمع نمره	«باغ اندیشه‌تان شکوفه‌باران باد»

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)	رشته: ریاضی فیزیک و علوم تجربی
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۹۴/۰۶/۰۱۶
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۴	
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

با تشکر از دقت نظر همکاران محترم، راهنمای زیر جهت هماهنگی و سادگی در تصحیح، خدمت شما ارائه می‌گردد، بدیهی است به پاسخ‌های درست و مشابه نمره تعلق می‌گیرد.	
ردیف	الف) بیان معنی و مفهوم شعر و نثر
۱	نمی‌دانم چرا مدام (همواره) جلب توجه می‌کردند. (دایم جلوی نظرم می‌بودند). ص ۴۰
۲	این مرد بزرگ، شروع به نوشتن کرد. ص ۵۳
۳	اشک از چشمانش جاری شد. (گریه کرد) ص ۱۱۲
۴	اسلام، به نوروز جلوه بیشتری بخشید. ص ۱۱۹
۵	آن شمشیرهای (۰/۲۵) سنگین (محکم) (۰/۲۵) شکستند. ص ۱۲
۶	تصمیم گرفت (قصد کرد) با عابد مسیحی (ترسای پارسا و گوشه نشین) (۰/۲۵) مشورت کند. ص ۸۸
۷	تو متعلق به سرزمینی هستی که (۰/۲۵) همه جایش آباد است (هر جا تو باشی، آباد می‌شود). ص ۱۲۶
۸	اگر تو از این حرف زدن سکوت نکنی، (۰/۲۵) عذاب الهی (۰/۲۵) همه مردم را نابود می‌کند. ص ۱۶۰
۹	وقتی به ابلیس (شیطان) اجازه ورود به دل آدم را ندادند، (۰/۲۵) و او را رد کردند، (نپذیرفتند) (۰/۲۵) از طرف همه مردم رانده شد. (۰/۲۵) ص ۱۶۴
۱۰	(خداوند) بر درختان، لباسی از برگ‌های سبز پوشانده (۰/۵) و بر سر شاخه‌های کوچک درختان، شکوفه‌ها را مانند کلاهی قرار داده است. (۰/۵) ص ۲
۱۱	هوی و هوس خود را به رشته جان گره زده است. (۰/۵) (ای صبح دم) تو را نزد گره گشای عشق (خدا) می‌فرستم (۰/۲۵) که مرا از بند هوی و هوس برهاند. (۰/۲۵) ص ۱۰۱
ب) معنی واژگان	
۱۲	کسی که دیگری فرمان او را می‌برد، اطاعت شده ص ۱۷۰
۱۳	لازم دارنده ص ۱۷۰
۱۴	تندرو، فراخ‌گام، خوش‌راه ص ۱۶۸
۱۵	شکوه ص ۱۶۹
۱۶	گلگونه، سرخاب ص ۱۶۹
۱۷	دوستی، رفت و آمد ص ۱۷۰
۱۸	اسبی که رنگ او میان زرد و بور باشد. ص ۱۶۹
۱۹	اشاره کردن، اشاره، کنایه، رمز ص ۱۶۶
پ) خودآزمایی	
۲۰	الف) استبداد (۰/۲۵) ص ۱۷ ب) نهایت نیرنگ بازی (۰/۲۵) ص ۲۳
۲۱	چون نمی‌دانست آن جنگ‌ها به شیوه پیامبر اکرم (ص) انجام شده یا نه (راه به دست آوردنش شرعی بوده یا نه) ص ۵۴
۲۲	شادی و میل (نشاط و رغبت) خوانندگان را افزایش دهد. یا باعث هوشیاری یا عبرت غافلان (خفتگان) می‌شود. ص ۵۸
۲۳	قصد نابودی صهیونیست‌ها (اسرائیلیان) را کرده است. ص ۷۰
۲۴	دردآور یا ناراحت‌کننده یا آزار دهنده ص ۱۰۴
۲۵	اعتقاد به قضا و قدر (تقدیر و سرنوشت) ص ۱۱۳
۲۶	مرجع هر دو ضمیر امام زمان (عج) است. ص ۱۲۶
۲۷	ترکیب و تلفیق روح الهی با عشق ص ۱۶۳
ادامه در صفحه دوم	

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)	رشته: ریاضی فیزیک و علوم تجربی
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۹۴/۰۶/۰۱۶
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۴	مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir

ت (درک مطلب)		
۰/۵	رشته های سیاه حاشیه پرچم ۶ ص	۲۸
۰/۲۵	الف) ناتوانی (ضعف) اسب ها در ادامه حرکت ۵۷ ص	۲۹
۰/۲۵	ب) ناراحت شد. ۵۷ ص	
۰/۵	رنج ها و سختی هایی که بر بنده می رسد نشانه لطف و نظر الهی به بنده است. ۹۳-۹۴ ص	۳۰
۰/۵	سرانجام از بی تجربگی خودش ضرر و آسیب دید. (دچار مشکل شد). ۱۲۰ ص	۳۱
۰/۵	امام خمینی (ره) (مردی) که با صفا و پاکی (آیینه) هم صحبت بود. (پاک و زلال بود). ۱۲۸ ص	۳۲
۰/۵	اعتقاد به وحدت وجود ۱۵۷ ص	۳۳
۰/۵	نزدیک نمودن بندگان به خدا ۱۶۰ ص	۳۴
۰/۵	زیرا ابلیس (شیطان) انسان را تنها از یک بُعد (بُعد جسمانی) می نگریست و عظمت روحی انسان را نادیده می گرفت. ۱۶۵ ص	۳۵
ث (دانش های ادبی)		
۰/۲۵	الف) ۳ یا ۲۸ ص	۳۶
۰/۲۵	ب) ۱ یا ۱۵۲ ص	
۰/۲۵	ج) ۵ یا ۸۶ ص	
۰/۲۵	الف) غلامحسین ساعدی یا گوهر مراد ۲۸ ص	۳۷
۰/۲۵	ب) رایبند رانات تاگور ۹۲ ص	
۰/۵	تا وقتی که زنده هستم. ۱۰۰ ص	۳۸
۰/۲۵	درون مایه یا ج ۲۷ ص	۳۹
۰/۲۵	ب یا عطار نیشابوری از شاعران و عارفان بزرگ قرن ششم منطق الطیر را به نثر و تذکره الاولیا را به شعر نوشت. ۱۰۲ ص	۴۰
۰/۲۵	متناقض نما یا پارادوکس ۱۲۶-۱۲۹ ص	۴۱
۰/۲۵	طنزگونه ۱۴۷ ص	۴۲
۰/۲۵	ترجیع بند ۱۵۶ ص	۴۳
ج (شعر حفظی)		
۰/۵	د یا آنس - اساسش ۱۵۰ ص	۴۴
۰/۵	تا دمی بر آسایم زین حجاب ظلمانی ۱۰۶ ص	۴۵
۰/۵	شب نشینان (۰/۲۵) روزه داران (۰/۲۵) ۸۳ ص	۴۶
۰/۵	ب یا من اگر کامروا گشتم و خوشدل چه عجب ۶۱ ص	۴۷